

Lilädabuk

plo

volapükans tala lölik

fa

Theuerner Friedrich

turitidel balid turitidela-sekulivamastida regik in
München, plosed volapüka, cif telid volapükakluba
kademik München.

(Fabs, kons, peneds e. l. se lif menik)

Suäm: mak bal.

München in Deut.

Bük e püb bükena M. Pössenbacherik; lönel: Franz Carl.

1890.

Theuerner'a
Lilädabuk.

Menade bal püki bal!

Lilädabuk

plo

volapükans tala lölik

fa

Theuerner Friedrich

turitidel balid turitidela-sekulivamastida regik in
München, plofed volapüka, cif telid volapükakluba
kademik München.

(Fabs, kons, peneds e. l. se lif menik)

Suäm: mak bal.

München in Deut.

Bük e püb bükena M. Pössenbacherik; lönel: Franz Carl.

1890.

909.416-A. Esp. M

Gits valik pabübekipoms.

Bivöds.

Vobukil isatik ninom, sesumü nüms 1 e 37, lovepolotis se pük neljik ini volapük. Ninöf oma nitedomöx lilädeli alik; loged bal ali ninalised osätom al blöfön atosi.

Lovegivob vobukili at maniföfe al läpolön sembosi al pak volapüka, datuva milagik at söla Schleyer. Klödob i duinön düni volapükanes valik, kels efinoms studi glamata volapükik sembal e vipoms lefulsön in mod lensumik e pöfudik noli e kani vpk. oksa.

Tefü mod lilädön beladonös pasagosi in nüm 32 bukila at. Al tuvön suemodi vödas no nog pesevik nedon vödabuki gletik fa söl Schleyer.

Lilädels flenik pabegoms ladliküno penön gudliküno obe vipis e konsälis oksa tefü vobukil at, pedulogöl gudliküno ya fa söl datuval

München, 1889, babul.

Theuerner Friedrich.

Dem veitam nola,
demü yofam lifa,
al tid i menade,
al dek, vö, tugöfe,
Gode zu al plied
voli betävolöd!

(Theuerner.)

1. Nindugam.

Söl Schleyer.

Volapük söla Schleyer edagetom paki gletik vemo du yels nemödik sibina omik. Egolom jeno da vol lölik e ejovom vemo valöpo. Ab lif datuvela it binom mükik e sävugik.

Söl Schleyer Yohan Martin pemotom as son löpitidela Schleyer Yoh. Philipp in yel 1831, velul 18^{id} in Oberlauda in ledükän Badän. Estudom ko sek gletikün in gümnads in Tauberbischofsheim e Karlsruhe. In yel 1852 egolom al niver in Freiburg, in kel estudom sapavi e godavi jü 1865, kelüp pesanälekom. Tänä evobädom in tops mödumik as lanakudal e ebinom läto pädal in pag Lizzelstetten e nisul Mainau in Bodanlak. Ye saun fibik emütom bletimo omi, lüvön pädi omik, e nu lifom de bäledamon smalik (maks 1000) in zif Konstanz.

Fe godavel de cal estudom ko bizulöf patik pükis vönik e nuik e ekösekom düpis livik valik stude pükas. Pükasevel gletikün atima dalom panemön gitüno; ibo estudom pükis plu ka luls, efe ti valikis Yulopa e

veütikünis Silopa e bläganas. Segun ced oba binom man lönügikün al datikön väpüki, kel kanom pötön jeno nedes e flages netas ti valik.

In yel 1879 epübom segivoti deutik balid volapükaglamata omik, pos kel votiks jöl esukoms bevüno. Lovepols otas in püks votik dilo ya ezitoms, dilo papplepads.

Söl Schleyer labom i mäkabi as poedel e musigan.

Ledük Badäna e limep deutik Wilhelm I. eläsevoms täleni e vobädöfi omik e esikoms denuamo omi pötü stebs omsa in Mainau.

Datuvel vpa lifomös yels nogo mödik al logön valöpo levikodi datuva gletobidik e lepöfüdik oma!

Schnepper.

---

2. Foxaf e stor. *)

Foxaf sembal ävüdom stoki sembal al lefid.

Zibs, peblinöl su tab, äbinoms te sups in smabovs nedibik so vemo, das stor äkanom luimön te fini tipamuda omik, ab no kotenön pötüti oma.

Foxaf äslufom gälo supi e älesagom, das stön stora glumom-la omi. Stor tadilo älesagünom löfön levemüno zibi alik, e ädlänom so vemo foxafi visitön omi, das ot no äkanom denesiön.

Del anakömom, e foxaf äpubom kulädiko; ab äloegom pido, das lefid pikosiadom de mit pecopöl, kel pätabom in gläts so geilik e nabik, das äkanom nemögiko sumön en.

Stor änüsteigom tipamudi lonedik oma e äfidom levemo. Täno äsagom smülo foxafe, kel ädaifom seneflani dlinäba, kiöp bos vaita pifejütom: „Binob läbik vemo, das label jino pötiti klatik. Spelob, das lefid adelik oba okotenom-la so gudiko oli, äs lefid ola äkotenom bletimo obi.“

---

*) Rigäds lovepolotas isatik patuvoms in: „Englisches Lesebuch für höhere Lehranstalten. Von Dr. Wilhelm Steuerwald. München, Druck und Verlag von Ernst Stahl sen. 1886.“ (A. b. Lilädabuk neljik plo stids löpikum fa Dl. Steuerwald Wilhelm, München, Bük e püb fa Stahl E. bäledikum.)

3. Lein e mug.

Semdelo, ven lein sembal äslipom in fot, mugs anik äbeginoms musamokön me rön ovi lein. At fino pämekom galön e, susibunöl, ätegom me fut bal mugili sembal, kel no ikanom säkömön ko lemäniks.

Lein ävilom funön dini smalik. Ab at ädalebegom so betoniko lifi oka, das lein ädälom mogolöni ome. Mugil äsagom nu: „Lein nobik! spelob, das okanob bläfön semdelo gudi ola kol ob.“

Lein äbesmülom döli nimila e at ärönom al hog oma.

Nelonedo pos atos lein päfanom in filäd stenüdik, pemeköl de jains e peseitöl ünü fot diseinü leinafan fa yagels anik. Lein töpokom vanliko diseinü libam e äleinom kodü dol e jek.

Mugil älilom omi e ärönom al yufön. Ätuetom sätelo me tuts japik oma jaini e älibom leini.

---

4. Foxaf e rab.

Rab sembal itifom se litöp sembal dedili fömada e ifitom su bim geilik al kösumön omi.

Foxaf sembal älogom beiteti kostik e ävipom vemo labön oti.

Sikod äbeginom flätön rabi e äsagom: „Kijönik pens ola binoms, ki-nidik logs ola! Kimiki nökebi e blöti feiniks labol, lealso äs gil! Dämö! das böd so jönik äs ol binom muedik e nefägik pükön!“

Rab, pegälöl me flät at, ävilom süpitön me vög lejönik oka foxafi, ämaidunom tipamudi oka e — fömad ädisifalom, foxaf ädasnäpom omi, ämorönom e äbinom läbik, bi idagetom atosi, kelosi ivipom labön.

5. Safalel pedibleköl.

Feilel sembal kopanamü son oka Thomas ägolom da fels. „Eko!“ äsagom pöto, „dedil safalela sembal seistom su süt! Sutovolöd omi e dunolöd omi ini pok ola!“ „Ag!“ Thomas ägepükom, „no völadom töbi lubäköna.“

Nes pükön vödi bal fat äsumom leli e ästeigom ini pok oka omi. In pag nilikün äselom omi lelane, ägetom en fenigis kil e älemom me ats celis.

Bofik ämogoloms. Sol äjinom hitiko; älogon nesemöpo domi, bimi, foni sembal. Thomas ädeilom ti kodü nelüm e äkanom töbo sukön fate.

Nu at ämekom falön äs fädo celi bal.

Thomas äsutovom desido omi e ästeigom ini mud oka omi. Pos steps anik fat ämekom falön denu bali, e Thomas älubäkom demü at so vifiko äs büo. In mod at fat ämekom suto-vön celis valik.

Ven Thomas ifidom celi lätik, fat äflekocom e äsagom smilo: „Eko! if elubäkolöv balna demü safalel, no emutolöv lubäkön tumna demü cels.“

6. Sol e vien.

Phöbus (Föbus), solagod, e Äolus, reg vienas, ädisputoms vöno, kel de oms omütom-la vifiküno teveli sembal säklotokön mänedä omik. Äolus äbeginom me meköfün lägleipi. Ab man ätelom töpi oka al kipön mänedi e ämostepom. Nu Phöbus älejedom stalis vamik e dudlanik oka, kels ämekoms pianiko yilik teveli e ämütoms fino omi mosumön mänedi, alkelos vut lölik Äolusa no ikanom blinön teveli.

„Lenadolöd se atos“, Phöbus äsagom gode tepälik, „das meds sofik e meilädik lefuloms ofen atosi, kelosi mekäd e tepelen no kanoms bevolokön!“

7. Pol fikulik.

Man sembal älabom boti smalik, in kel ämutom blinön de jol balimik al jol votimik fluma ludogi, jigoladi e fidaplani. Ab no ädalom polön balnaliko plu ka bal otas; i no ädalom letön soalik ni ludogi ko jigoladi (ibo et efe-slugomöv ati) ni jigoladi ko fidaplani (ibo et efidomöv ati). Sikodo lio dunön?

Gesag: Balüdo emutom lovevegön jigoladi (ludog no fidom fidaplani); telido emutom polön fidaplani e geblinön jigoladi; in lovevegam kilid emutom polön ludogi; e fino emutom deblinön jigoladi.

---

8. Demag.

Bü yels mödik tedal liegik älifom in lezif sembal. Deilöl ägeletom moni lemödik. Änolon, das älabom semöpo soni; ab at ämekom tävis e sened oka pifögetom. Pos bletim mans yunik kil anakömoms, alik lesagöl binön son legik e gelütan pegitöl. Al cödätön dinädi, cödel äbüdam blinön demagi edeilöla e äsagom: „Kel odlefom me sagit mali, pemeköl su blöt demaga, ogetom gelüti.“ Mans tel äjutoms nes dlefön. Kilid, stajutöl, äneledom, ädlenom, ämojedom bobömi e äsagom: „No, odunob lene-

gelo, nena jino, flapi sembal ta blöt fata obik; vilob bufumo bölüdön guedi lölik!“ — „Yunan nobik!“ cödel ävokom, „binol son legik e gelütan pegitik; votiks binoms te cütels; ibo son alik no odugimom ladi fata okik, nena demagi ota.“

9. Shakespeare*) e jireg Elisabeth.

Semdelo Shakespeare äplösenom komü Elisabeth e kut ofa regi sembala lügapledas okik. Jireg, al tenüdön omi, va olüvomöv digi plina, ämekom äs fädo falön ali städ nudodi ofa. Ab dlamatan äsevokom foviko nen vot pülikün vöga e muföl mayedikö:

„Ab büfo ofovobs
sutovolsöd jibloda obsik nudodi.“

10. Söl Raleigh**) Walter.

Söl Raleigh Walter äbinom man balid in Nelij, kel äsmokom tabaki. Ab ävipom, das nek lenadomös atosi fa om. Sikodo äsmokom te, kü äbinom soalik. Sägo dünan oma no ä nolom en. Ab semdelo, binöl in tiks dibälik e laböl pipi in mud, äfögetom, das dünan oma

*) jäkspir, **) Rale.

no sötom logön omi smoköl, e äbüdom ome blinön gläti bila. Ven man äbetlidom cemi e äloegom smoki, sükömö! se mud e nud söla okik, äjütom bili valik al logod ota, ädisirönöm vifiküno slebi e ävokom kleiliküno: „Filö! yufö! Söl Walter ästudom, jüs kap oma äfiledom. Smok sükömom se mud e nud oma!“

11. Locke John.*)

Locke mäkabik päsäkom semdelo: „Lio äkanol kumön noli so liegik e dibik?“

Locke ägesagom: „Danob noli nemödik oba 1) dinäde, das no äjemob säkön diseinü vedön vüsedikum e 2) nome, paitönöl musamön ko klads valik menas dö pükayegs et lepatiko, kels äkolagoms ko cal e jäf patik otas.“

12. Thomson e Quin.**)

Ven Thomson, poedel, äkömom balidno al London, äbinom pöfik vemo e no äanolom leofeno, kiöp e in mod kimik getön zendelafidi. Ven äpübom vobuki mäkabik oma „Yelatims“, bal lugivelas oma äblinom ini fanüb omi, bi äklö-

*) Loke Con, **) Tomsn e Kvin.

dom, das pöt at binomöx pötikün al getön moni oka.

Nun dö neläb at ärivom lilis Quin'a, damatana mäkabik, kel ililädom „Yelatimsi“, ab ilogom nevelo lauteli. Äplakom me sevestigam, kiöp Thomson äbinom. Ägolom usi e betlidöl cemi äsagom: „No sevol obi, söl! Nem oba binom Quin.“ „No labob stimi sevön pösodi ola, söl!“ Thomson ägepükom; „ab nem e mäkab ola no binoms foginiks obe. — Siadokolös, söl!“ Quin äkonom nu, das ekömom-la al vendelafidön ko om, das ebonedom-la ya zibis e das daspelom-la fögivi bita at. Pos lefid söl Quin äsagom: „Anu tim pötik erivom al bepükön jäfi.“ Thomson, niludöl, das Quin vipom-la labön yofapledi fa om, äsepükom vilöfi oma lautön somi. Quin, senitöl atosi, ägesagom: „Mikapälol obi, söl; ekömob al pelön moni; debob stepaunabis tum ole.“ Thomson äsäkom stuno: „Li-debol paunabis tum obe?“ „Lesi, söl!“ dlamatan ägepükom, „e noät suäma at binom is.“ Thomson, nefägik kapälön atosi, ädabegom sepläni. Quin äplänom: „Elilädöl „Yelatimsi“ ola, ädesinob legivön lätavilo paunabis tum lautale. Adelo älilob fädo dö fanübam olik, e ätikob: „Pelön foviko moni binomöx gudikumo, ka bekomitön lefuleli lätavila

obik dunön atosi pos deil oba, kitim no nedol ba moni. Atos binom jäf, kel äblinom obi al ol.“

Thomson, pebevikodöl me gäl e danöf, älvom len lam benodela okik fanübi.

13. Leblam telik.

Flen sembal dekana Swift äsedom semdelo ate fiti as legiv. Loveblinel ilefulom ofeno komitis sümik, ab igetom lenegelo blöfi pülikün de givöf dekana. Ämanifom yani studacema e, bäseitöl fiti, ävokom lüdäliko: „Masel oba sedom fiti ole.“ — „Lü! man yunik!“ dekan äsagom suistanöl de stul oka, „atos li-binos mod lefulön komiti ola? Vilob tidön kodöti gudikum ole. Siadokolöd su stul oba, vilobs tökön bösodis, e ojonob ole lio okodötölöz füdo.“ Pul äsiadokom e dekan, egolöl al yan, äkōmom me steps stümafulik al tab, älubākom levemo e äsagom: „Söl! masal oba letom komedokön levemüno; spelom, das ledinital stadom-la gudiko e begom lensumön fiti at.“ „Li-jeniko?“ pul ägesagom, äglōkom e äfovom: „Yohan, blinölöd lepuli stimik at ini kuk, givolöd ome fidi e dlini ma plüd oma, gesedolöd täno omi obe, e ogivob klonabi lafik ome!“

14. Dokel Goldsmith.

Vom pöfik, elilöl das dl. Goldsmith binom-la medinel, äbegom penedo omi sedön bosu matele ofa, kel ibölüdom pötiti oka e pidagleipom fa glumälün. Poedel gudälik ävisitom foviko ofi e älogom pos bepükam nelonedik ko malädan donifalön ati kodü maläd e pöf. Dokel äsagom matapale, das osedom ünü düp bal medini, kel oyufom. Ägolom timiliko domoi e äseitom golüdabis bals ini medinabügi sembal ko supenäd at: „Atos pagebosöz segü ned; binolöd sufädik e labolöd lanimi gudik!“ Äsedom me dünan oka atosi lügele netlodik, kel päsuadom, das medin at äbinom gudikum, ka sembosi, pegivöl fa Galen u züpels oma.

---

15. Feif.

Ven äbinob cil de yels vel, flens oba äfuloms semzeladelo me kopedabs pokis oba. Ägolob stediko al lemacem semik, kö pledacans plo cils päseloms. Su veg ätuvob puli ko feif in nam oma. Ton ota ägälodom obi, e älofob plo feif moni valik oba pule, kel äläsevom foviko. Egekömöl domoi äspatob feifölo da dom lölik no betikölo, das feifen oba äbinom so taik famüle lölik, äs gälodik obe. Blods,

jiblods e nefš oba älesevoms foviko stupi teda obik e äsagoms obe, das epelob folna völädi feifa. Nu ämeditob, kimikis dinis jönik egetoböv plo lemain mona. Atos e pafesmilam levemik ämekoms dlenön e lukanitön obi, e medit dö stup oba äkodedom glifi mödikum obe, ka feif igevom gälodi.

Ye atos äpöfudom poso levemo obe; ibo ninpedäl äbinom so vemik, das äsagob ofeno, if pätenüdob lemön dinis nezesüdik: „No givolöd tu mödik plo feif!“ e somo äspälob moni oba.

Ven änütlidob latumo ini vol e äloegob duni menas, äkolkömob mödikeles, kels ägiovoms tu mödik plo feif omsa.

Jf älogob teldiki, kel ädesidom tu vemo göni kuta e ävitimom sägo timi, takedi, libi, tugi e flenis oma al dagetön göni at, äsagob obe it: „Man at givom tu mödik plo feif oka.“

Üf älogob eki, pefefopöl in gön popa e aibefulöl kudadinis bolitik pla dunön kudadinis domik oma, äsagob: „Pelom tu mödik plo feif oka.“

Logöl monälani, kel äklemon kovenis valik lifa, gälodis pagevöl fa dunön gudikosi, stümi kesifas oka, gälis fienüga benodik al kumön

liegis, äsagob: „Man pöfik! pelol jeno tu mödik plo feif ola!“

Kolkömöl gälodäbe sembal, kel ävitimom aliki gebi pöfudik tikäla u labema fekames te koapik, äsagob: „Man pölik! lukiblinol tomi pla gälod ole; givol tu mödik plo feif ola.“

Logöl sembali pefefopöl in klots feinik, domöms feinik, jevals e vabs feinik (valikos ovü labem oma), demü kels ämekom debis e äfinom lifi oma in fanüb, äpükob: „Ag! epelom delidiko, delidiko vemo feifi oka!“

Blefo äkapälob, das dil gletik misalöfa menada vedom se düvam nevelätik völada dinas e se segivs tu vemik plo feifs.

Dl. Franklin Benjamin.

---

16. Dlinapet Dokela Franklin.

Lonedo na vikodam flentanas e nelijanas fa genal Washington ipesevamom ati yulope lölik, dl. Franklin, filosopal e tatal melopik, älefidom fädo ko legatels Flenta e Nelija. In pöt at dlinapets suköl pepükoms. — Fa legatel nelijik: „Nelij, sol, stals nidik kela dalitoms e flukoms luspadis fagikün tala — lifö!“

Legatel flentik, pefulöl de pleid netik, ab

tu plütik al befeitön dlinapeti büogolöl, ädlinom:
 „Flent, mun, kela stals meilädik, laik e yoföl
 binoms gälod netas valik, bi tlodoms du lüg
 otis e mekoms lejönik lügi — lifö!“

Dl. Franklin äsuistanom täno e äsagom in
 aibalikug digik oka: „Washington*) Geog,
 „Yosua“, kel äbüdom taki sole e mune, kels
 bofik älobedoms — lifö!“

17. Washington.

Washington, binöl nog pulil, ägetom sem-
 delo de fat oka copi as legiv. Ägolom ini gad
 e äbecopom bimi jönik üjü irübom ati. Fat
 oma, loegöl dämi, päglumom e äsäkom alimi
 doma, kim erübom-la löfäbabama oka. Äsä-
 kom i Geogi: „kim eruinom celabimi jönik
 oba?“ Geog äseilom du timil bal, ämoviubom
 täno dlenis logas oka, älogom stedo al logod
 fata okik e ägepükom: „No kanob neveladön,
 o fat! eruinob me cop oba omi.“ Fat äla-
 mom omi e äsagom: „Esagol velati, cil löfik!
 Atos binos völadikum, ka bims mil, do fluks
 otas binomsöv silef u gotüd.“

*) vojingtn.

18. Fased rilänik.

Ven söl Scott*) Walter, konedapenädel mä-kabik et, ämonitom semdelo lä Abbotsford, ärivom felayani, keli lubegel ämanifom. Söl Walter ävipom mesedön me jiab lafik plidöfi at, ab no älabom könabi so smalik. „Eko! man bafölik!“ äsagom; „sumclöd jiabi at, ab memolöd, das debol obe jiabi lafik.“ — „God läbädömös benali!“ Pat ägepükom; „lifolös üjü opelob debi oba!“

19. Friedrich**) gletal e mülan.

Ven Friedrich telid de Pleus äbumom gledomi „Sansouci“ a. b. nenkud, mül semik äbinom fädo neletik vemo, e Friedrich ävipom nolön liomödik mona mülan osumomöv pla mül.

Mülan ägesagom, das famül oka elabom sis yels lemödik müli e das no vilom selön omi.

Reg äbegom vemo mülan; älofom bumön müli votik in plad gudikum e zu pelön suami sembal, keli mülan oflagom-la. Ab mülan düfugik no ävilom selön müli oka.

Fino reg pädazunom. Ämekom kömön mülan e äsagom in ton lezunik: „Kikod no

---

*) Skot, **) Friderig.

vilol selön müli ola? No li-nolol, das okanob sumön müli nes givön fenigi sembal ole?“ „Lesi,“ mülan ägepükom, „if cödef in Berlin no äsibinom-la.“ Ven reg älilom gesagi at, ädismitom nen säk fovoik mülani e ävotom ployegi gada okik somo, das no änedom müli.

20. Lekonil lefüdänik.

Ven Abraham kösömoika, äsiedom sembalna in yan teneda okik ädalogedom fago mani kömööl kol tened. Man at ägolom pelubäkölo e yufo spatina okik e äbinom fenik kodü täv e bäled, edaliföl ya yelis tum.

Abraham älasumom fleniko teveli, äkode-dom omi siadokön, ävatükom futis ota e äkodedom blinön vendelafidi. Tevel äfidom nes plekön e nes dabegön läbädi Goda plo zib. Abraham, loegöl atosi, äsäkom fogineli: „Kikod no glestimol Godi süla?“ Bäledan äkonom, das glestimom te fili e no äläsevom godi votik. Pukat at ädazunom so vemo Abrahami, das ämofom bifü tenedi bäledani e äloveletom omi nelesumöfes valik neita disü sil as nuf.

Ven tevel igolom, God äkömom e äsäkom Abrahami, kiöp foginel binom-la. Abraham ägesagom: „Ämoyagob omi, bi no äglestimom

Oli.“ God ägepükom: „Esufob omi sis yels tum, do änestimom Obi; e ol, kele no äkodedom favi sembal, no li-äkanol sufön omi te neit bal?“

Pos atos, jenabuk nunodom, Abraham ädeblinom denu bäledani, älinkipom lotiko omi e ägivom tidis sapik ome.

Gololöd e dunolöd leigo! God Abraham'a omesedom oli kodü kemenilöf ola.

21. Jin e bin.

Li-emeditol ya dö jin e bin in vol? A. b. (ludas binol pöfik) li-pötos, das mekol jinön, das binol-la liegik? Li-dunol gitliko, das dalebol len fidatab al kånön labön vegetömi; das mekol segivis somik, das okanol lenegelo yüfön palefani pöfik; das dekol jisonis ola me klünacans delidik, bi lifofs bevü jipuls, pal kelofas binoms liegikum balsna, ka ol?

Sagön, kiöp pleid snatik finom e simul beginom, binom fikulik sotimo. Plösenam skänik pöfa olik binom gagälik e slafik, äsi bijonam de vuns flanü lubegel (al palälön keliedi) binom hetik.

Ab mens, kels simulöms lelabi; kels lüxamoms kilna yelo komü flens pevüdöl, ye fidoms

bodaskini e siedoms bifü litapolil in tim lemānik — ob sākob: mens, kels plāgoms cūti at, li-melidoms läsevami u flapis?

Sotimo atos binos pleid cādik, sotimo cūt bapik. Jf lenlogob Eugenia'i sa cils löfik, löflik, yofik levemo ofa — Eugenia'i, no plösenöl lejini lesmalikün de pöf; no tlätöl ploni lovikün; lesagöl, das Squanderfield*), matel ofa, tölatom-la beno ofi e binom-la gudik in glun lada; nonöl, das letom ofi e cilis ofa in nelab — ob milagob e lestimob simuli cādik at, laidöfi e leduli jöniks at, kels naudoms dalubegön keliedi.

If siedob len tab Jesabella'a pöfik e palin-kipob segü givöf simulik e nid pöflik ofa, senob te lezuni kodü lotädöf; e lefid e lot e jilotan binoms te cütels.

---

22. Dö velat in musam.

„Nos binos“, Plato sagom, „so gälsik, äs lilön u pükön velati.“ Sikod musam nonik binom so lensumik äs et mana nifälük, kel lilom nen desän sembal tlätöna e pükom nen desän sembal cütöna.

Se nunods valik dö Kato nolob noniki,

---

*) Skvanderfild.

kel läpolom plu al stim Kato'a ka set at pekonöl fa Plutarch. Ven lavogel semik äjälom kudadini komitela omik, äkanom blinön noeli te bal in zid somik, in kel lon äflagom noelübi pösodas tel. Demü at lavogel äsütovom betoniko nifäli pösoda ut, keli ibitopom. Ab cödel äsagom: If lon flagom noelis tel, noel te bal, sätom leno, do at obinomöv Kato it. Sepet somik pösoda binöl cifal cödefa (Kato zu liföl nog) jonon plu, ka sams mil mäkabi vemik, keli Kato äjuitom tefü rit omik.

Üf nifäl neblegik somik pafeinom e pamenodom me noms musama e kulivama, so tug nonik in lised lölik bligas sogik binom sikikum. Ye man labomöz kudi gletik ni kulivön oki dämü velatöf oka, ni feinön oki dämü tug oka.

Pükayeg at papenotom klatiko in predot mäkabik predala nelijik. Dabegob däli depenön se predot at sepetis tel as nindugam pötik al pened lenitedik, keli omekob gledini meditata at.

„Bäledik balikug e rit nelijik, nifäl cädik et natäla e snat kalada, kels aijonoms gletäli velatik, e kelis lanim e sludug aikopanoms, pebölüdoms gledilo obes.“

„Musam pamigom atimo me lupükot e

plims; patufulom me sepets guda e lestima sovemo, das man sembal, eliföl bü menüp bal u tel e gekömöl denu in vol obsik, nedomöx jeniko vödäsbuki, kel yufom ome al kapälön lomapüki oma, e al seivön völädi velatik püküba nuik. Begino man at oklödomöx töbo püli völäda, keli püköf vemikün e sepets zelikün guda laboms kösömo. E if man at ekapälomöv fino atosi, om it nog lonedo no okanomöx — ko logod gälik e konsien gudik musamön ko mens me sepets leigik e in mod menas ät.“

Labob penedi, keli cedob makabi gletik e kel binomöx seplän seta bifoik. Sagon, pened pesagöl pepenom-la in regam Charles'a (Cärls) II. fa legatel Bantam'a no lonedo pos naköm oma in Nelij.

„O masal!“

Mens isik laboms linegis de lads omsa fagumo, ka London binom fagik de Bantam; e nolol, das lödels zifa balimik no noloms atosi, kelos jenos in zif votimik. Mens isik nemoms oli e lönedanis olik balbanis, bi ats bemaloms me pük atosi, kelosi tikoms; mens isik klödoms binön mens pekulivöl, bi benemoms dini sembal ab tikoms dini votik; nemoms velati balbaneni e dobi plüti. Ek, pesedöl fa reg

plada isik al beglidön obi pos länam balid oba, äsagom, das älabom kudi gletikün demü mistom pezidöl nelonedo bü naköm oba. Äglifob demü kudüb oma, ab ünü nemödikum ka düp lafik äsmilom e äbinom yofik äsif nos izidos-la. Ek votik, kel i ikömom, äsagom, das obinomöv läbik if okanom-la dunön obe düni sembal, binöl in valüd oma. Ävipob, das polo-mös komfedi oba; ab pla dunön atosi, äsmilom e äbüdom votime dunön osi. Älödob, ünü vig balid, in dom eka, kel ävipom, das senob obi äs domo e das lenlogob domi oma as dom oba. Sikod äbeginob, gödel nilikün, bäseitön völi bal al mekön lukizugön luti flifik; i äpäkob domömis anik al legivön omis ole. Ab nu luman dobik ävipom, das nedunob atosi. No äbinob lonedo bevü net at, ven ek, plo kel idabegob göni divamasela löpik, äsagom obe, das ebligob-la omi tenüpo. Danöf at jü tenüp ämekom stunön vemo obi. Ven ye ädabegob nosi, ka lugivön obe vabajevalis te fol du stebüp oba in fatän oma, äkapälob vifiko, das äbinom so dobik, äs kelomans valik oma binoms.

„Ven ägolob balidno al kut, sembal manas sikikün ämekom pekofudik ti löliko obi me da-

begön fögivamis balsmil demü tli-
dön fädo su finap oba. Bid at nevelada
panemom is plim. If mens isik binoms plütik
kol man cädik, sagoms ome neveladis, plo kels
sembal dünalas ola ogetomöv flapis tum su fu-
tadisöp oma. No nolob, lio bepükotön bosik ko
mens at, dü kanon legivön konfidi te nemödik
otes. If golob al logön sekretani rega, sagon
kösömo, om no binom domo, do älogob
nütliidön omi in dom oma ti in timil öt. Ti-
kolöv, alim is binom medinel; ibo säk balid
aibinom: „lio-stadol?“ Lilob tumna vädelo säki
at. Mens at binoms sägo noe nulälük demü
saun oba, soi vipoms ati, if siedob len tab
omsa, in mod zelikum, ko gläts fulik in nams
oksik, do in tim öt viloms suädön obi, dlinön
filavinis oksik in möds so vemik, das ats ome-
komsöv malädik obi; nolob plako atosi. Mens
isik neveladoms ofen, das plekoms gönü
saun ola; ab dospelob sauni ola plu de ste-
nüd e liköf koapa olik, ka de känüd vipas omsik.

Vipob, das slaf ola säkömom-la suno me-
nabide palmudanamik at, e dalivom-la seitön
oki it nog balna al futs olik in zif regik
Bantam!“

Addison.

23. Valüd desina.

Sludug lanimik in steifam yegis digik binom stäb gleta velatik kalada. Dunanäm fägom alimi damütön vegi oma zenodä vob fikulik e dins täik; dunanäm polom bived e susived in slep alik lifa omi. Al sefön sukoti in steifam sembal, tälen no paflagom so vemo, ka vil vobön jalepo e ledulo. Jenö lab nonik rivom völädi lanima stenüdik. Sägo in töbam vanlik, notlug edunön gudikünosi gevom kotenami vemik mane. Man sembal, kel dälom stifi dutäle omik; kel lüvom sukü lukodlam leitälik vobi — man somik golom zelädo su veg, duköl al neplöp. Nos, laböl völädi voik, palefulos nen dunöf lanimik. Vil fägom alimi dunön u binön atosi, kelosi desinom. Pakonos, das cemel semik, denumeköl kudöfünö bami sembal magita e pesäköl kodi en, äsagom: „Vipob mekönbami kovenik plo tim, in kel osiedob it su ot.“ E man at ädalifom jenö siedöni su bam öt as kopanal magitefa. Dunanäm manifamokom kösömo me vif e sludug. Ledyard, tävel, pesäköl fa kopanöm diseinü dinäds fikopik: „Kitim okanol motävön al fikop?“ ägesagom timiliko: „Ogödelo!“

---

24. Komedam maföfi in gälod.

Letolsöd obi monedön pato yunanis binön mafik in gälod. Letolsöd obi lüvokön omes: „Kautö! gälodisük binom klif, len kel mils menas aideulön.“ Gälodisük, lönöl lifüpo mene, glutom hitiküno du yunüp. Nul lüyumom venudis flifik juite alik. Vol lofom jino zäli neperopöl; e saun, lifanäm e yofäl . . . vüdoms yunanis dilsumön nepestöbiko. Lüjon obsa al pöligs klänik binom vanlik. Sagon, jalep nedäla relik gäla binom-la nesufik, e mistümon monedis bäledumanas, sagöl: „Ols efögetols, das ebinols yunans!“ Ye, o flens oba, nedäls relik e konsäls bäledumanas tefü gälod kisi viloms? Vöds nemödik sagoms atosi: Dämolsöd me steifam gälodi ni olis it, ni votimis!“ Ünü mieds at gälod padälom; plö ots gälod binom klimadunik, bi binom rübik. Stöbs at li-binoms votiks, ka ets, kelis man sapik osuseitomöv it oki? Obs leno vilobs, das klemols gälodi; vilobs te, das juitolsös nen däm omi. Pla blefön omi, monedobs olis, sükön omi. Mobobs te mesülis al sefön labi gäloda e al lonedön duli ota.

Säkolsös löli binuga olsik! Klödolsös, das binols binans noe sienliks, soe lisäliks; noe lisäliks, soi sogiks; noe sogiks, soi nedeiliks. Aike-

los dāmos in te bal tefamas at binugi olsik, no kanos gevōn gālodi velatik plu, ka utos kanos fōdōn sauni, kelos nōsos dili binugik koapa. Tefū velāt kludama at jonobs noe al lōpāt relik e noelüb bāledumanas, soi al ols it e al plak olsik. Sākobs: „Li-eplakols nevelo, das fegonodū nestōn sembal neplit evükodom gālodi olsik?“ Sākobs: „Juit nepōtik, balnalik u pato pefōvik, no li-āpalālom stigi sembal, vunōl olis?“ No li-ālabom vobādoti sembal, kodedōl pōniti oles? Lio lonedo odenuols glōpagoni stupas dāmik e osufols pafanōn denu e denu me lesnal öt?“ If süenam e fimāl te nemōdik pelemānoms oles, vitolsōd so kudiko tenūdis, kelis elesevolis it as tu vemik, vio kudiko ozigololsöv glupaki! Desnobolsōd fetanis valik ko mens nesūdlik e klimik!

Me plumaf gālodas du yunüp a) liomōdik tälens lōfadigik perūboms e pedistukoms? e) liomōdik fāgs e nāms vedōls pelepedoms? i) liomōdik spels, flätōl pales semik e flenes semik, penosoms lefulniko? Alim ospilom dlenis, a) if logom: das gödel beginōl so nidiko, ab petegōl so lesuniko me daeg; das cog gudik, fanōl vōno ladis valik; das yofāl spagōl in sog alik; das fāgs, pelōnügōl dekōn calis lōpikün; — das ats valik pevitimoms su latab

gäloda; e) if logom, das sembal pejaföl al dugonön vegi lifa jönik zenodä stüm maniföfik, pemojedom u pependom beginü veg penömöl me klims oka ini bap e nestüm!

Isö, o gälodisük sinik, vikodamalis ola So vemo, o gälodisük! ol tagedü neflen Goda e mena bapol stimi mena! So vemo nosol lukilogamis al leläbün, pemaniföls mene!

Blair.

25. Kon tükänik.

Pakonos obes, das Sultan Mahmoud ifulom me kligs levelik in selän e lusölanen okik in lom ko ruin e lerüb länis oka e isäpopom lafo lekinäni pärsänik.

Düналүн sultana gletik at (no nolobs, va äbinom cogel u lestimel betikälik sultana) äneveladom elenadön fa dervid semik kapälön püki bödas. Ven semdelo limep e düнал oka ägetävoms de yag domoi älogoms su bim, sü-gloföl se jütakum nilo möna bäledik, lüls tel. „Vipob nolön“, sultan äsagom, „kisi lüls tel at sagoms balvoto; belielölöd telapükati otas e nunodolöd en obe!“ Düнал änilom bime e älielom jino senitiküno. Pos geköm oka al sultan äsagom: „Sölal! elilob dili musama, ab no kinob konön pelilikosi.“

Gepük at no äkotenom sultani, e at ämütom dünali denuön vödiko bepükami lölik lülas tel. Dünal äkonom nu: „Nololös, balimik lülas labom soni, votimik jisoni, kels bofik sötoms matön balvoto. Fats äbepükoms nü matabalami. Fat sona äsagom fate jisona: „Blod! osisagob, bisä ogivol jisone ola pagis pelerüböl luls.“ Fat jisona ägepükom: „Pla luls ogivob ofe lultum, üf ovipol. God gevomös lifi lonedik sultane Mahmoud: ünä oregom, olabobs pagis peruinöl lemödiks.“ — Jenabuk nunodom, das sultan pämufulom so vemo me fab at, das ädenubumom zifis e pagis pelerüböl e sis tim et äkonsidom benöfi popa okik.

Addison.

26. Gudikum ka diamins.

Ästanob in süt vidikä pepopöl vemo lezifa sembal. Del äbinom nifatimadel kalodik. Ilömibos. E do sol äjinom nidiko, deno gladadedils älagoms disoi len nufs, e luibs vabas, vegöl ovi glun, äbösetoms vemo. Lutöp äbinom klilik e klinik, e vien nolüvesüdik japik ävifom stepi alik.

Anu cil smalik äbeirönom — jipul pöfik. Klots ofa äbinoms nabik e pedegeböl; no labof mänedi . . ., e futils nüdik ofa äbinoms ledik

ä suföl. Cil älabof töbo lifayelis jöl e äpolof in nam päki. O cilil pöfik, flodöl! Äsenob keliedi. Beigolöl lä ob fut ofa äseslifom e ädonifalof luvoköl kodü dol. Ab äkipof fimiko päki, äsusibunof e äblüfof tosü limpön rönön äs büo.

„Stopö, jipulil! Stopö!“ äsagom vög löffik; e läd lejönik peveadöl in klöf e pläd äsütlidof se lemacem nilik nobästonana sembal.

„Cilil pöfik“, äsagof, „li-evunokol? siedolös su sleb at e konolös!“

„O, no kanob“ jipul ägepükof; „no kanob stebön, mutob spidön. Ebinob in lemacem jukela; mot mutof kofükön aneito vobi at, voto ogetof lenegelo jukis al dekön otis.“

„Li-aneito?“ läd lejönik äsäkof, „li-aneito?“

„Si“, jipul, pelanimöl fa kosit jiföginela, äsagof, „si, plo ledanüd gletobidik aneitik; juks satinik at mutoms podekön e —“

Läd äsumof se nam cila päki e ämaidunof omi. No nolol, kikod logod ofa ädaledom e täno äneledom; ab ob älogedob ini päk e älogob linedü juk bal nemi semik läda nemi; ab no otlätob omi.

„Kiöp mot ola lödof, jipulil?“

Nu jipul äkonof, kiöp lödof; fovo, das fat ofa edeilom, das blodil ofa binom malädik e

das mot ofa dekof jukis al getön moni al lemön en bodi; fovo, das valiks mutoms flodön sotimo, das mot dlenof ofeno, bi no labof moni al kanön lemön miligi pulile. Täno äloegob dlenis in logs läda; äkoplifof vifo päki, ägivof omi jipule, ämoflekof e ägegolof ini lemacem, köa ikömf nü. Ven ägolof, älogob nidöni nada diaminik. Läd ägekömf foviko, äxänof ini vab feinik e ämovegof.

Jipul älogedof du timil bal al vab, e täno ämorönof vifiküno me futils nüdik, kels äbinoms nu kalodikum ka büo.

Äsukob jipule ini süt nabik ä dumik e ini spad smalik ä dagik; is älogob moti ofa — vomil lügik ä nepinik, laböl logodi löflik ä sufelik, e stilöl ä löfelöl pulili malädik.

E ven täno cilil äslipom, mot äseitof su vüm oka omi, ämaidunof päki e äbeginof nilo litil glumik vobi oka; ibo do no äbinos neit, deno cemil äbinom dagik vemo. Pos tim nelonedik äkidof jipuli ofa, äbüdof ofe vamön lä fil pöflik cima futis kalodik, ägivof ofe bodi valik sibiröl — dedilili smalik, ämekof plekön jipuli, äpedof zadliko su blöt oka ofi, äläbädof ofi e äkonof ofe, das lanels oijeloms ofi.

E jipul ädlimof — dlimis gälsikün dö stogs vamik e juks nulik; abu mot soalik

änägof. E ven täno dek änidom len juks satinik, mur no li-äkömom in kap ofa? Ven vom ämeditof futis nüdik ä kalodik jipula okik, beitili smalik boda neluimik, kel no äkotenom pötüti cila — täno no li-äkömoms dlimamags dö cems nidik, dö klotäd magifik e dö tab, pelodöl me dins valik, kels binoms gudik, de kel dedil smalik ogevomöv vami e koveni löde mükik ofa? Üf tiks somik äkömoms e i votiks dö smadom gälsik e dö man semik, kel ilöfom levemo ofi, kel ineletom me lam stenüdik oka defi e liedi ofe e ciles ofa, ab kel okömom lenegelo — üf tiks somik mura änüpladokoms, i tik votik äkömom ötüpo: nams jiviudana äkoyumokoms, kap ofa ädüsokom lepönitiko. e älilob vödis ofa at: „O Fat! fögivolös obe Ol aimekol gudiko dinis valik, e ob okonfidob Ole!“

Nü yan cemila pämaidunom loviko e sembalof änütlidof. Li-äbinof lanel? Klot ofa äbinom vietik nesteniko e ämufof me steps nebösetik. Ägolof al bed jipula slipöl e ätegorf me teg müedik e vamik ofi. Täno fil, pelogöl lenegelo büo äflamom e älitom foviko in cim. Täno bodalaib levemik e milig plo pulil malädik päpladoms su tab. Täno ägolof fleniko al mot, ämosumof se nams atofa jukis no nog

pekofüköl löliko, äseitof ini nams böbi pefulöl ko golüdabs e äsagof ko vög benotonöl: „Plie-dolös Godi ola, kel binom Fat jiviudanes e nepales!“ Tāno ädepubof. Mogolöl äsagof: „Gudikum ka diamins! gudikum ka diamins!“ Kimi ibemalof me atos? Älenlogob moti. Äpliedof ko nams pekoyumöl e ko logs dlenöl godi ofa, kel isedom laneli al tlodön ofi.

Nu ämogolob i. Ätevob ini sälun nidik, kiöp ätuvob musigi e danüdi e flolis löffik. Äloegob logodis yunik läbik sibinelas e klo-tädis jönik, nidöl kodü nobastons. Ab äsevob neki, sumü balofi, kel älabof kloti vietik baliko, lolasmafloli bal su blötazenod e vögi, sümik tone löffik fluta silefik. Juks ofa no äbinoms pedeköl, ab of ämufof äs ek, kel tlidom su lut, e jön godik relöfa iieklülom so vemo logodi ofa, das ob, lenlogedöl ofi, äsenob, das äbinof ti lanel Goda.

Dickens Charles.

27. Valüd misalada.

Zif bäledik ä dekik Lamborough*) binom valemo takedik vemo. Kikod böset so mödik

*) Lamböro.

binom adelo us? Vög menasmöda, zümöl cödöföpi, sümom müre seana üjü vedom süpito bid luvokema gälo.

West John (Con), jek zümöpa lölik, jipatifel ä nüblekel neito, pefecödätom. „Lio cödät tonom?“ vögs tums säkoms. Gesag binom „Xilam lifüpik!“

Ab sembal ästanom fago su smabel. Loged vestigöl oma ätevom tlepiko ovi möd menas. Ven cödät pinotom, men et ädonifalom nenotlugiko su yeb; — om äbinom son nüblekela.

Pul änänom pozendelo lato; äbinom soalik; toen lovik glökas jipas igevokom flapöni lada; stil äbinom lino; pul no äkanom kapälön, kikod äseistom us, binöl so fibik ä malädik. Äsui stanom e äzilogedom. Glun yebik pirübom me tlidön futas lemödik. Pul ifögetom löliko lifi oma du muls lätik tel: kolödöni oma ko kamadels jäpik in smadom fata omik; ployegis lukinik, kelis ililom, ven äslipom jino in bed; beginamis neitik jāpanas; gekömis spidik otas; nunis dö fanübam fata omik; blinöni omi it ini dom voma sembal in zif; cödefi; xämami; fecödätami.

Fat ibinom lüdälik e globik, ab jeno no ilutölatom puli oma. Dö fat gletik e misaladik nepalas cil ä nolom nosi. Äklödom binön soalik

in vol. Vindisük äfiledom in om. Ämeditom menasmödi ekömöl al zälön kodü deilakomip fata omik; älevipom dislitön in dedils menis at. O! das obinomöv man al kanön pönön lülogelis, polenani, cödani, eyulelis, noelis — pato bali otas, klereli penemöl Leyton, kel isesagom klülälikummo, ka votiks! O! das okanomla dämön mani at demü kel soelik fat oma pifecödätom!

Süpito tik semik änüpladom — logs pula äspagoms kodü gäl foetik. „Nolob lödi oma“, äsagom oke it: „labom farmöpi ä päd in Millwood. Ogolob usi — binos ya dagik ti. Vilob dunön ome äs fat edunom (ma konam omik) baonane Ofiläbob bumotis oma. Si, si, ats omutoms filedön kodü bläf.“

Älukiblinom boki pefulöl me filäbs. Atos äbinos plepad lölik pula.

Flukatim ibimuefom vemo. Vien kalodik ävienom bevü bims ti pesäbledöl, tuts West'a Geog äcopoms e lims peluklotöl oma ädalestifoms, ven ägolom ve fels al Millwood. „Binos läbo neit daegik; vien pötik at ogletom smajöniko flami“, äsagom.

Glök ätonom düpi zülid; ab stil äsibinom äs zeneito; nos ämufos; lit nonik äsibinom in litöps doma pädala. Pul no ävenüdom mai-

dunön leyani yada, dat böset kikota no otlätom-la omi; sikodo äxeinom loviko übi. Ab äbinom no lonedo yonü mön, ven vaul kleilik doga äjekom omi. Äsävom po kum sigayebik, ävenüdom töbo natemön e ävalädom du timil alik lägleipami doga. Pos tim semik pul venüdom mufön; äsludom ti getävi al Lamborough; ab äflodom tu vemo e älabom pötüti tu vemik — zu vom in zif oflapoföv omi kodü seoblib lonedik oma. Kisi dunön? Kiöpi golön? Fino ven notlug stada soalik ä nenyufik igekömom, pul äsuistanom, äsumom se pok oma boki penömöl e äröbom bolötiko ovi sabapöp filäbi bal. At äflamom; pul ästegom vifiko omi ini kum sigayebik; at äsusiflamom, ab te nemödiko e pänösom denu. Geog ädagleipom nu filäbis lemänik e äfiläbom omis. In timil öt dog ävaulom denu, yada-yan pämaidunom, Geog älilom nilo stepis, filäbs pinösoms, luyunan ätöpomok al säkömön — ab nam stenüdik pädala piseitom su jot oma e bäfavög kalodälik äsäkom: „Kis dlänos oli dunön klimi somik?“ Tāno pädal ädagetom sukü voks kleilik yufi farmanas anik, kels i ädusükoms ko litisävs in nams zümi farmöpa. No ätuvoms klüliko pekoyulelis, ätuvoms lenosi sumü filäbs pefefiledöl lafo. Luyunan aidlemom e äkomipom pöto

disü gleip fimik ab no lüedik pädala, kel äkipom omi.

Fino farmans ägetävoms ini dom, e West Geog päblinom i usi, efe ini cemil peblimöl pöfliko. Pädal äfiläbom litapoli e älenlogom senitiküno pefaneli. Pul älenlogom gluni; ab logeds söla Leyton ätevoms de logod neledik pula al klotäd nabik ä pedislitöl ota e älogoms bevü luklöfs limis slenik, kels ädiemoms kodü kalod u dled. Ven Geog älenlogom fino fogineli, äsenitom keliedöfi fefik somik in loged ota, das äkanom töbo klödön, das man at binom üt, noelüb kela ikodedom lepatiko xilami fata omik. Du xämelam yusitik no ilogom logodi noela at, e nu äsenom, das pülenlogedom so gudliko nevelo. Feks badik oma äbeginoms ya depubami.

„Flodol levemo“, söl Leyton äsagom; „nilolöd file; siadokolöd du xämelam su stul at e sagolöz velati. Dido no binob cödel, ab okanob nefikuliko loveblünön oli cödefe, üf no ovilol dälön obe pöfudön in mod oba ole!“

Geog ästanom nog tulölo me fineds dlemik oma luhäti pediluklöföf, e logod oma ätlätom mufäli somik, das pädal äfovom in ton flätelikum pükati oma somo: „Vilob dunön te gudikosi ole, o pul pöfik! Lenlogolöd obi e blüföf, va okanol konfidön obe! No binolöd dledik!“

Desidob te lilön dö misalöf, keli sened ola tlätom, al yufön üf mögik.“

Nu lad klimadunela yunik pä müedom. Man at li-äbinom et, dom kela isötom defiledön? — et, kele ruin e deil pivipom? Bit mana li-äbinom te tläp al dagetön koefami? Pul no äklödom lonedumo atosi, sosus älenlogom logodi fefik ä keliedik mana.

„Beginolöd, yunan oba! konolöd valikosi!“

Geog ililom yelislonediko nosi ka yulis, neläbädis e cogis gagik, e piiflapom e piipönom. Ab dil gudikum lenpemetuga omik no nog pinosom. Ven älilom vödis at neflena omik, äkienom, äkoyumom namis oma e äblüfom pükön — ab äkanom te seifön. Dlens oma äleflumoms so libiko, glif oma äbinom so liedodiko, das pädal gudik päsuadom, das leglif omutom labön fegonüpi oma, büfo stilam okanom gekömön.

Pönitel yunik ädlemom nog, ven flap ta yan pälilom e jimatel pädala änütlidof e äsäkof demü sek dunöfa lanakudelik kol luman in fanüb.

„At äkonom obe“, söl Leyton ägepükom, „das labom soni, fät kela tomom-la omi plu, ka xilam. Jenö ämeditom so vemo dö yunan, das äbinom ti nefägik kapälön monedamis oba. Äbegom obi savön soni oma de lif somik, äs

ilifom, e ägivom obe ladeti voma sembal, in dom kelofa son binom-la. Ye no äkanob tuvön tosü vestigam fefikün puli.“

„Li-älilol nemi pula?“ läd äsäkof.

„West Geog“, gepük ätonom.

Ven pul älilom nemi oma, äfinom seiföni. Älenlilom nenatemiko nunodi dö vip lätikün fata omik, e dö vil klerela benälik lefulön oti. Nu äsusibunom, ärönom al yan e äblüfom maidunön omi. Söl Leyton ägekipom sofiko omi e äsagom: „No osäkömol.“

„No kanob stebön is; no kanob sufön lenlogön oli; letolöd mogolön obi!“ pul ävokom meköfiko, e lelivomok.

„Ekö!“ desänob te gudöfi kol ol.“

Leflum nulik dlenas äsüblekom, e West Geog äsagom bevü seifs oma: „Du äsükol obi al yufön obe, äblüfob fefiledön oli in dom ola. No kanob stebön is.“ Äkienom e ätegom me nams logodi oma.

Seil lonedik äsukom; ibo söl e läd Leyton pimufäloms so vemo, äs pul. Fino klerel äsäkom: „Kis ekodedos oli dunön klimi somik?“

Pul äsusibunom süpito, äzogom du timil bal e täno äkonom jeni: tenüdis oma; sinis oma; kudis oma; badodis niludik oma; lezunüni oma kodü fät fata omik; vuti oma kodü

gäloluvoks menasmöda; glumübi oma pötü nän de nenotlug; vendisüki oma; blüfi oma kotenön ati. Äpükom baliko äs cil, nen blüf lepedön mufälis, kels äbevikodoms cenamo omi

Ven ifinom, läd ästilof me vöds gudlik omi. Tons vöga ofik äbinoms nuliks pule. Älenlogom ko zadlöf pekofudik benodelis misaladik oma. Äkidom namis, peseistöl su jot omik, läda Leyton. Äzilogom as ek, kel dlimom e bedledom dagalön. Ävedom fibik e nenotlugik. Päseitom su söf, e söl e läd Leyton älüvom omi.

No lonedo pos atos nulüd päblinom; e ven siens pula ivedoms denu duniks, söl Leyton ägekömom e äplänom pule peluletöl dinis sanik e jönik, kels äbinoms nuliks ome: dinis dö Fat gletik; dö Om, kel löfom lumani pöfik e peludugöl, äslik mani liegikün, cädikün e läbikün; dö valüd e vobädöf seti svidälik at: „Misaladikels binoms beatik; ibo ogetoms misaladi.“

Elilob konedi at fa söl Leyton it pötü visit. West Geog äbinom tiemo löpidünan farmöpa nilelik sembal. Äbinom bal vobelas klinlikün, leodikün e pestümölün päda.

Dickens Charles.

28. Lōf motik.

Aikim, sāgo in lifüp pebimuefōl, enelūmom in malād e smalanim; aikim, peluletōl e soalik, etomomok in bed lōnedüpōl in lān foginik sem-bal — nes memōn moti, kelof ejepof cilūpi oma? kelof esmufof kujabi oma e edūnof du nenyufōf oma? O! sibinos zadlōfi dulik in lōf mota kol son — zadlōfi, kel vūkodom valikis fekamis votik lada! Zadlōf at no papūlom fa lōnisūk, no pasālanimom fa pōlig, no pafibom fa nedigōf, no panosom fa nedanōf. Zadlōf at vitimom plitōfi alik kovene sona; loveletom gālodi alik juite oma; gālokom mākaba omik e yubom demū plōb oma; — e if tāikōf orivom soni, so āt obinom lōfikum mote demū nelāb; e if nestim odlefom nemi oma, deno olōfof e okālof omi tosū nestim oma; zu — if vol lōlik ofejokom omi, so of obinof vol lōlik ome.

Irving Washington.

---

29. Steifam yegi fūmik.

Lezunol sotimo demū neninōf vola yofik ā gletik lino. Vol binom gledilo atos, kelosi mekobs en, e obinom pefulōl me dins nosik e pūlōfik, if olegivobs seniti obsa ates. Din alik binom bif ol, e Sūl egivom ole tālenis al fō-

mön plo diseins olik nefömi at; mutol te be-
ginön velätiko. Legivolöd seniti ola yeges e
diseines nobik, e vitimolöd dinis vanik e nosik
valik dagete etas! Konsidolöd dini alik no ma
veüt e vobädöf atimik oma, sod ma atos, ke-
losi okanom pälön füdo! Studöl konsidolöd,
va stud odugom al lefulsam völadik, va omö-
dom divi tikälik ola, va olüyumom diniti füdik
neme ola! In sog dälolöd musame teik nosi,
ka sefulön timilis nepegeböl livüpa olik, ka
finedön löpapleni teik tikas ola! Kälolöd te
pasevefis et, kels okanoms votön in flenügs
dulik, u kels ogevoms mebis völadik meme ola.
Lepato bemietolödok al tabled bal al klatön
ünü at, e gebolöd tikis e nämis valik ola al
rivön klati u bufumo al dagetön lefuli in ta-
bled at! Osenitol, das in mod at steifs valik
ola ogoloms piano lüodü pün lebalik, pla padi-
sipön fa yegs mil. Posüpitol, lio suno polivol
de kuds e gälods e damufs smaliks mil, kels
äs vivots zümoms jünü oli. Ostunol i, loegön
mödi vemik yegas gletobidik jeniko vola zümöl,
kelis no älogol jünü demü vanot sudlänik len
fin nuda olik.

Irving Washington.

---

30. Kalad nelijik e flentik.

Binöl loegel teik in Yulop e kipöl fagiküno obi it de feits e lucödäts oma, senob sümiko äs sulogel pleda, kel, it nen skil gletikum, kanom loegön pötiko pökis pledelas skilikum mödo. Neudät at sena fägom obi juitön tatopis kalada, peplösenöl in tim at püda valemik, in kel tim nets difik Yulopa, pedilöl so lonediko me kligs, paniloms balvoto e papladoms balim neb votim in lasamöp gletik at netas. — Ye tatop nonik binom gletikum, ka ut flentanas e nelijanas. Sukü püd in yel 1815 Paris petufulom fa visitels nelijik dinitas e kladas valik. Ats dlänoms ini topöf alik nuläla e musama; fuloms jepliko gadis maniföfik, galifis, kaföpis, sälunis, teatis; ab klubokoms nevelo flentanes. Nets tel at sümoms fades tel pekölöl difiko, kels paifeflökoms, ab kels pafemigoms lenevelo.

Jeno nets tel at plösenoms tatopi levelik e jinoms düvön okis ma nesüm bevü bofik; ye alik labom melidis patik, kels gitoms al stüm rezipik.

Tikäl flentik binom liflik e dunik; kulom vegi oka ini yeg sembal so vifiko äs lelit; valüdom kludamis fagik me bun süpitik, e kludams oma binoms ti lenlogedik. Tikäl

nelijik binom vifik nemödumo, abu lədulikum; süpitik nemödumo, abu fümikum in kludams oma. Lifliköf e muföf flentanas fägoms otis tuvön gäli in mänifod senamas. Flentans pükoms e, dunoms plu segü ninpedäls nemedamik, ka segü süenam e meditam. Segü atos binoms sogikum e nünikum, fefopik in sogs e topöfs maniföfik musama. Nelijan binom betikikum, lifom in vol tikas lönik oka e jinom binön itikum. Löfom stili löda okik; sägo in fogin mekom me seil e gezugäl oka soali semik zü ok; zigolom plafiko e soaliko e, bido, pegnobik — koapi e tikäli. Flentans binoms lopimans gletik: valüdoms pöfüdi alik, aikel kömom-la, e yuboms in gälod vanik. Nelijan binom vilöfik tu vemo, luletön pöfüdi plisenik du plepadam ta bad mögik. Do lied düsom-la, letolsöd stalön te du timil bal soli — e flentan liflik sükömom peklotöl e peladälöl zeladeliko, so yofiko äs pab sembal, äsif solajin oma odulomöv levelo. Abu letolsöd stalön nidiko luo soli; if lutavat teik palogom len horit — nelijan kautik sütlidom mikonfidiko, laböl in nam lömijüli oka.

Flentan labom sküli milagik flekön dinis smalik al pöfüd. Nek kanom binön so yofik e filüxamik me meds so smalik; nek kotenom

ko segivs so nemödik al binön läbik. Flentan plägom me mod okik lifön bidi semik golüdöna, e fögom guinea (gini) alik in golüdabled. Nelijan, tadilo, binom delidik in südods e juits oka; om düvom dini alik, pöfudik u lensumik, segü suäm oka, e no binom kotenik, ifno din binom fimik e lefulik. Magifod alik, keli mekom, binom lelegik. Löd flentana, äslik at it, binom dakikik, yofik, pefulöl de jäföf e böset. Flentan lifom in dil sembal loteda sembal, laböl leyanis vidik, yadi stonik, slebaveadi stonik, gletik e miotik e famüli sembal in stök alik. Valöpo binom böset e lupüken. Flentan binom gudälik e lupükotik kol dünef oma, kopanik ko nilels e plidik kol vol lölik. Alikan labom lügöli al om e al löd oma; bedacem it in stad alik binom nekikik visiteles; — e valikos at no demü sen lotädöfa patik, sod demü manifäl et, kel bustanom in kalad oma. Nelijan, tadilo, sävom oki it in dom bakastonik e kovenik, keli labom te plo ok; om kikom leyan föaflanik; seitom ve möns fladis pedibleköl, e in gads oka günis itojutöl e tläpis; om sävom oki it po bims e bifoins; om gälokom in taked e dekikot oka e binom jino klienik sekikön böseti, delaliti e sogi. Dom oma, äs om it, labom senedi gezugälik e nelotik. Ye, aikel

paninletom tuvom ino ladi vamik e filatopi vamik.

Flentans sikoms me fased, nelijans me cog; flentans laboms fäni lifikum, nelijans niludanämi liegikum. Ets laboms zadälüni, pamufäloms nefikuliko e klienoms al damufäl süpitik e vemik, ab no dulik. Nelijans binoms kalodälik, pafekoms fikuliko, ab binoms fägiks pastigön al betikäl vemik.

Döfs tempälas petasiadöl at binoms ats, das lifiköf flentana binom fägik susiflamön e votön in nos, e das fef nelijana binom fägik lomön e votön in favöf. If de kalads tel at kalad diametik bal okanom-la vedön -- flentan nen meköfäl e nelijan nen betiköf tu vemik — bofik obinomsöv sikiks.

Tatop at kalada binom i senitlik in dinäds gletik netas tel at. Flentan filälik binom löliko plo fam militik; figom demü fam, a. b. demü sek me vafs. Ibo, bisä lestän netik binom vikodik, om no glifom demü delids, negit, nepöfödöf kliga. Binos milagik, lio flentan pöfikün yubom pötü pesevam löpefik („bulletin“) vikoda sembal: vikod gletik binom mit e dlin ome. E lenlogedöl söleli militik blinöl lomoikänis e stänis pedalöpöls, jedom luhäti smivik ini lut e bunom se boajuks oma demü gäl. —

„John Bull“ (Bul Con) a. b. nelijan, tadilo binom pösod meditöfik e kautik. Dunöl negiti, om dunom ati in mod lisälikün. Figom, bi benöf vola flagom osi. Binom pösod südlik, e bekligom nileli oka demü sulüodam püdi, leodi gudik, plisipis saunik. Om binom pösodöf, meköl moni e komipöl demü plöb teda e dustoda.

In mod at nets tel at ekomipoms des ültims demü fam e benöf menas. Flentans, dayagöl fami, edalifoms telna dalöpami glezifa oksik. „John,“ dayagöl leläbi, etömetomok ini debs vemikün.

Irving Washington.

31. Späl tefü mon e tim.

(Söl Chesterfield*) sone oma.)

Flen löfik oba!

Mens lenemödik binoms govells gudik labema oksik, e mens nog nemödikum binoms govells gudik tima oksik; e deno — tim binom kostikum, ka mon. Vipob ladliküno, das binol-la govel gudik bofika. Labol nu lifayelis al beginön meditami fefik dö yegs veütik tel

*) Cesterfild.

at. Mens yunik no sötoms tikön, das laboms timi tumödik, so das daloms lüxamön en a plüd e das deno olemänoms en säto; leiko labems legletik eludugoms ofeno menis al lüxam rübik. O pölubs fätik, pepönitöls egelo, ab egelo tu lätiko! Söl „Lowndes“, sekretan mäkabik finaniva in regam rega „William“, jirega Anne e rega Geog balid äisagom: „Konsefolöd fenigi e paunabs okonsefoms it okis!“ Plisipe at, noe pepredöl soi peplägöl fa om, sonlils tel oma danoms adüpo labemis levemik, kelis egelütoms de om.

Plisip at binom velatik kulädiko tefü tim; e komedob fefiküno ole xogebi minutas e foldilas et düpas dela, kelis mens cedoms tu nelonedik al völadön loegami; ab kels, üf pokonumoms len fin yela, suämoms timadili nepülik vemo. A. s. Sötöl binön segü balam in düp balsetelid in top semik. Segolol in düp balsebalid al visitön büo pösodis tel u kil. Ats no binoms domo. Pla lüxamön nu in kaföp sembal e soaliko luvelatiko vütimi, gololöd domoi e penolöd büo penedi plo degol nilikün pota u dagleipolöd buki gudik — no sagob: välolöd nekauto Descartes'i, Mallebranche'i, Locke'i u Newton'i; sod buki sembal musama lisälik e ninöl dedilis difik, a. s. Horace, Boileau,

Waller, La Bruyère e. l. Me mod at tim mödik paspälom e pagebom bado leno. Mens mödik bölüdoms dili gletik tima me lilädön; ibo lilädoms bukis nevöladik e nepöfüdik, a. s. lekonedis sipidik yeltumas lätik tel, in kels kalads, pesibinöl nevelo, paplösenoms negütiko e feks, pesenöl nevelo, pabepenoms lumagifo. Slopolöd bukes gudikün pukas valik: bukes poedalas, jenapenädalas, pükalas e filosopalas. Me atos (al gebön metaferi glezifa) ovöbol dötumis luls tima et, de kel votikels vöboms te kil u fol u luvelatiko lenosi.

Mens mödik bölüdoms me nedut dili gletik tima oksik, seistoms e „gepoms“*) in stul gletik, bisagokoms, das laboms timi nonik al beginön sembosi e das beginön votikna opötom leiko. Atos binos meug neläbikün e neletübün plo nol e jäf. In lifayels ola labol leno giti binön nedutlik. Ob exodünob, üf vilob. Ol pelisedol nü in vol e binolöz dunik, dutlik, nefenik. If desänol evelo büdön dinito ol it, dünolöz ziliküno büo. Fözogolöd nevelo jü ödelo atosi, kelosi kanol dunön adelo.

Dafin vifik binom lan jäfa alik; e nos läpolos umo alos, ka mod velätik. Olonolöd modi semik plo din alik e otönolöd omi, so-

*) nelijapükik: to gape.

bido zids süpitik odäloms osi! Penedis e pöpis aikimik olabol, obemalolöd omis e oblinolöd omis in klads tefik, dat onolol timiliko, kelöp okanol sumön en sembali! Olonolöd i modi tefü lilädön, kele okösekolöz dili semik gödelas olik! Olilädolöd in kül fümik e kludik e no in mod nekolagik e nemodik et, in kel mens mödik lilädoms blekadedilis lautelas difik dö yegs difik!

Olabolöd plo utos, kelosi olilädol, mebabuki pöfudik e nelonedik al yüfön memi ola! Osuistanolöd lesuno e vägödelo in düp öt! Mod at osefom lenemödüno ole düpi bal u tel plo lilädön u meditön bü begin ropas kösömik dela; e mod at osefom, me mütön oli golön lesuno al bed, sauni koapa olik.

Osagol bo, äslik yunans mödik odunomsöv, das leod e mod at binoms böladik vemo, pötiks te menes dimik; das binoms müt nelensumik tikäle nobik e filälik yunanas. Nonob atosi; lesagob tadilo, das olukiblinoms ole timi e güti mödikum plo gälods ola; das binoms so fagik de binön bölad sembal, das lüv otis pos geb te balmulik obinom töbik ole. Jäfam tikälik japom pötiti e givom güti plo gälods, äslik pläg koapik dunom nulüde. Vob padunom nevelo nen mod; at lenpötom lifanämis gälodes; e teat, danüd, lasamef omufäloms mödumo

mani et, kel egebom dili pebisegolöl dela, ka mani et, kel ebölüdom omi.

Vipob, God nolom osi, das fölam konsälas obik ogevom-la ole gälodi so mödik, äs givam otas gevom gälodi obe! E olabol nefikulikumo en gälodi, bi no givob konsäli sembal, kel binom nebalamik ko gälod ola. Aikelosi sagob ole, konsidob te benöfi ola. Konfidolöd plake oba! Nolol, das dalol konfidön löfe oba. Adyö!

32. Dö lilädön.

Franklin vomüle Stevenson.

1760, lulul 17 id.

Potob, jipul gudik oba, bukis, kelis enömob ävendelo ole. Begob lensumön omis as mal smalik lestima e flenüga obik. Buks at pepenoms in mod famülik e nefikulik et, demü kel Flentans binoms so mäkabik, e gevoms dili gletik nola filosofik e plagik. Konsälob ole lilädön ko pen in nam e penön ini bukil vinegis nelonedik dö sets seledik e pöfudik et, kelis otuvol. Atos obinos mod gudikün ninpedön setis somik meme ola, kiöp täno sets pöfudik obinoms löbiks plo geb in pöts fudik e sets seledik al dekam u feinam musami olik. E bi mödiks sepets nolik binoms soms, kels no zidoms du lilädön kösömik e kelis sikodo no

osevol, so lab vödäsbuka gudik ozesüdom al sükön foviko vödi alik, kela suemodi kulädik no onolol. Atos ojinos balüdo töbik e tupik; ab binos töb somik, kel ovedom pülikum levädelo: onedol lupluo vödäsbuki, pluo oseivol sepetis nolik; e olilädol bevüno ko koten mödikum, bi ko kapälüb mödikum. Üf otuvol seti sembal, dö kel ovipol tidami gudikum, ka buk ola ogevom; begob, no bedledolös pülüno, das getam e gesagam säkis ola obinoms töbam sembal obe; obinoms gälod, ab no töb. Üf no okanob gevön se div smalik nola obik atosi, kelosi oflagol, okanob netöbo jonön ole bukis, in kel otuvol nefikulo osi.

Adyö! e aiklödölös, o jiflen löfik! das oibinob

klienikün ola

Franklin B.

33. Begapenäd nedeta al löpef daduka.

(Fa Franklin.)

Lenvödob flenis valik yunefa e beyulob omis dilekön logedis keliedik oksa al fät neläbik oba, al nosön lucödätis, vitim kelas binob. Binobs teläba-jiblods: e logs tel mena dabalik ni sümoms umo balvoto, ni binoms fägiks di-

näda gudikum rezipik, ka jiblod oba e ob it, üf pal obsa no binoms-la paletik e mekoms-la distini nofikün bevü obs. Des cilüp oba pägeidob cedön jiblodi oba as sibinan dinita löpikum. Äleton susiglofön obi nen tidam pülükün, du äspälon nosi in daduk jibloda. Atof älabof tidelis al tidön ofe penöni, malöni, musigi e skülis votik. Abu if ob äfinedob fädo stibi, peni u nadi — pälublamob vemüno; e deno päflapob ofen demü neskil e def täga venudik. In pöts semik jiblod oba äkodedof obi kedunön, binos velätik; ab äisumof dukami e ävokof obi te demü zesüdöf u al fügön len flan ofa.

Ab, o söls! no tikolsös, das plons oba peningivoms te fa pleit — leno; netaked oba pakodedom fa yeg fefikum vemo. In famül oba jäf lölik, kudön pio kosit ota, seistom su jiblod oba e ob it. Üf malad sembal ozidom-la jiblodi oba (e nes nemön zidis votik nömob konfidliko in pöt at, das of suf of ai de gig, reum e spam) — kis obinomöv fät famüla pöfik obsa? Pal obsa no li-omutomsöv pönitön plumafiko epladön distini so gletik bevü jiblod, kels binofs leigik lefulo balvoto? Ag! ofepötütobsöv; ibo okanoböv nena penilön begapenädi miegik demü yüf, dü pimütob gebön nami votikela depenön begi, keli biseitön oles labob stimi. —

Bevilolsös, o söls! mekön senik pale oba
negiti zadlöfa baflanik e zesüdöfi sedilön leima-
fiko kudöfi e slopäli omsa bevü cils valik omsa.

Lestümüno, o söls oba,
jidünan lobedik olsa
Nedet.

34. Byron al Göthe.

Leghorn, 1823, setul 24 id.

O söl dalitalikün!

No kanob danön säto ole tonabalienis ola,
pepotöl obe me söl Sterling, flen yunik oba.
Rog, setökön liänis ko ol, kel äbinol du yels
luls sölal penefeitik literata yulopik, olepötomöv
nemödiko obe. Lensumolös sikodo dani kändik
oba me nepoed — e zu nepoed spidik; ibo
tävob nü denu ali Glik, e spid e jäfiköf zü-
moms obi e lemänoms töbo obe timili bal al
sepükön danöfi e milagami oba kol ol.

Änafob bü dels anik de Genov, pägemufob
fa jok viana, änafob denu e älänob agödelo is
in Leghorn al kesumön glikikis tävelis anik al
fatän komipöl omsa.

Is ätuvob i tonabalienis ola e penedi söla
Sterling. Bümalam nonik ibinomöv gönikum,

süpit nonik lensumikum, ka vöd fa Göthe —
vöd pepenöl fa nam oma.

Getävob ali Glik al loegön, va okanob pö-
füdön semliko us. If ogekömob evelo, ovisitob
Weimar'i al dälofön „lebenami“ känüdik bala
balionas mödik milagelas ola.

Labob stimi binön egelo e divodüno

olik

Byron Noel.

35. Dö dejafam slafatedi.

1792, folul, 2id.

Slafated — kikod omutom padejafön? Bi
binom necöd nesanik. E segü atos blöfastäb
plo dejafam fovik binom vätikum mödo, ka
et plo dejafam pianik! If flens lestümikün
oba däloms te plo düp bal levelöfi teda at
no li-fiboms en blöfi omsik necöda? If kodü
necöd ted at omutom padejafön fino, kikod
no foviko? Kikod necöd pasufom düp
bal? Ni nolob badi sembal, kel äsibinom
evelo, ni kanob bitopälön sibini bada sembal,
kel binom badlikum, ka moslüt pösodis velmil
u jölsmil väyelo de lom omsa jelü fed netas
pekulivölün, kels lödoms dili peklülälükün tala,

lepato jelü lons neta et, kel nemom it oki neti libikün e läbikün.

Betikolsöd pösodis jölsmil pemodukölis de lom omsa demü — no nolobs demü kis! demü klims no pedunöl! demü pöks leitik u pülik! demü debs bo! demü klim magüga! u demü mil votiks lukodlams fibik e slänik! — Meditolsöd pösodis jölsmil pemomoföl so väyelo! Lejek en ninom bos, kel lovestepom miedis valik niludanäma. Läsevöl sibini de bos in Fikop sümöl cödefe sembal, — ye dün kimik bapama e gagäla binom lefulam cödätis necödikün cödefas somik, äsif binobs-la foginels rele valik e plisipes balid gita!

Ab län et, sagon, päzivom, efe päzivom fa obs. Sagon, mens usik evöboms sevi semik plisipas gita. Si, obs givobs me melak obsa omes medis destuka rezipik e obs dukobs al stud destuka öt menis et. Obs givobs omes gitaformülis sätik ebo al fägön omis lüyumön lukodlami xäma lonik modes votik ludunön necödöfi lejekikün. Obs givobs omes yulopikis lefulsamis sätik ebo al fägön omis ceinön vobädikummo Fikopi ini foetüb pelerüböl. Lenlogedöfs semik tidoms, das Fikopans divodokoms plägame pleda, das seloms sägo jimatelis e cilis omsa e fino okis it. Atos li-binos bo fon lonik

slafena? Li-sötobs simulön, das kanobs vöbön in mod somik giti sembal modukön ini topöfs fagik menis somik, kels binoms nepeseviks obes e kels peseloms obes fa mens, kels no laboms luvelatüno selagiti sembal? Ab bad no finom is. Li-tikols nosi dö ruin e misalöf binanas mödik et, kels pelemänoms in Fikop? Li-tikols nosi dö famüls egebliböl? dö fetans pedestuköl? dö flenügs, palefs, gamapals pe-slidöls? Li-tikols nosi dö misalöf, kel sukom se atos e kel pasenitom de gen al gen? — nosi dö bölüd leläba, kel kanom paloveblinön me stüdam ziveti e lefulsami tikälik e südlöfik? — dö bölüd leläba, keli nesiols omes ünä dä-lols levelöfi slafateda?

Ye blöfastäb bal sibirinom, kel binom gesag valemik tefü din alik, kel kanom padunön ziliko fa obs. Sit slafateda, sagon, eninvulom so dibik in Fikop, das tik sävulama binom sipidik e das dejafam dila et, kel binom mögik Nelije, obinomöv dün pülik levemo. No nolols, sagon, va nets votik ofinoms tedi, üf ofinobs omi. Gesagob, üf ted at binom klim somik, äs pasagos, so God viatomös, das fezogobs fini teda necödikün, do läns votik oläbekipoms-la omi! Dlemob, if lemembob, das ols, o söls nobik! oläsevoms-la blöfastäbi, keli bekomipob: „Obs

binobs flens menäle," sagon. „Obs binobs zilikum tefü benöf Fikopa, ka nets votik — ab Flentans no viloms dejafön, — Nedänans no viloms dejafön. Sikod ovalädobs demü tefods viseda üjü penemels okedunoms u ugivoms sami sembal obes.“ O söls! bad legletik li-posävu-lom evelo, if net alik ovalädöm visedo üjü bai-vög vola lölik pudagetom? Letolsös i notedön obi, das baflano net nonik in Yulop elefälokom so dibiko ini klim at, äs Nelij; e das voflano lenlogon Neliji as samäl. Ab blöf at no likanom pagebön bufumo milna pla tadil? Nets votik no li-olüjonoms gitüno al obs e osagoms: „Kikod sötobs dejafön slafatedi, if Nelij no edejafom omi? Nelij, kel binom libik, cödik, stimik, pekofüdöl dibikumo in ted at, ka nets valik, noe no edejafom, sod sägo enevilom dejafami.“ Atos, o söls! obinos kludam, keli oniseitobs netes votik Yulopa, üf onevilobs denu finön slafatedi. Sikod pla niludön, das polivopükobs de deb e das osuböladobs klimi lölik votikeles, if obisäobs, das ats ofövoms slafatedi; vilobsös bufumo betikön, lio stabü plisip, kel pasagom ta obs, okanobs cötifön klimis — ob-sikis e etis votikelas.

Esütovon betoniko i, das Fikopans laboms bosi in begiv e lenpemetug omsa, kelos mekos

dotiküno seki ziveta in taladil at. „Enolon“, söl Frazer sagom in noelüb oma, „das pul sembal päfunom, bi no pilensumom as slaf.“ Kon lebalik at päcedom as blöf sätik balbanena Fikopanas e nepöfödöfa dejafama slafatedi. Abu flen stimik oba äkonom oles, das pul at isägonom ya kilna masele oma; das masel ma südod läna imutom pelön suämi, alif pul pide-nublinom, e das masel isludom funön puli dilo demü sägonön ofenik e dilo al neletön denuami segiva. Jen at binom sam lebalik balbanena fikopik. Fikopan at, läsevob, äbinom peneklülälilik e zu balbanik. Ab dälolsös säki: Vesünidanan pekulivöl e peklülälilik u sägo cödef vesünidänik sembal, kisi idunomsöv in zid sümik? Zitätob, söls! Ioni vesünidänik yela 1722; segülon at deil sukom klime sägona ya in fal lebalid.

Sikodo spelob, das no olilobs füdo dö nemög südlöfik zivetön Fikopanis. Is, äslik in tabled alik säka setenik at, blöf taelas binom ta oms it; ibo, söls! nuik stad pidadigik Fikopa — pato if miditobs, das misalöf usik palücödätom obes — flagom yufi gleradik obsa bufumo, ka dälom devi obsik tefü menod oma u gö denuami füdik necödöfas obsik. Säkob, li-pasekusadobs stäbü teor sembal u sam sembal

volajena sis begin ota jüadät me fomam luda-sami, keli bekomipob? Li-pasekusadobs me niludam, das slafated, palanimöl fa obs, binom mal sembal balbanena nenoelik? Li-pasekusadobs me niludam, das südod menavitimama jonom nefägi lefulnik plo zivet? Klödob, das ä slafated ä menasvitimams äzitoms vöno ünü mödiks netas et, kels nu me läbädams Bülogala e me lemenodam lonedik, mostepöl nevikiko, pebimuefoms al zivetün. Klödob, das loegam at okanom pamekön me meditam nelonedikün sägo in net obsik; das demü kod öt, demü kel vilobs negivön leveliko lemenodi alik Fikope, ekanonöv sekikön tenüpo obis se läbädams, kelis juitobs nu. Tim äsibinom, söls oba! in kel, sagon, mens pävitimoms sägo in nisul at. Ab ävilob notedön patiko adelo — ibo zid pötom kulädiküno — das plägam öt slafateda äsibinom vöno zenodü obs. Slafs, lilädon in jen Nelija fa Henry, äibinoms vöno yegis seseda obsik. „Möds vemik“, sagon, „päsesedoms äsliko bubs de jol nelijik e päsetopoms demü sel in malit romik.“ No sevobs kulädiko medi lukijafama slafis; ab sibinos nebefitiko süm nepülik, tefü yeg ät, bevü zid büpalas obsik e zid Fikopanas nuik misaladigik. Ibo jenapenädel konom, das „matablek, jidevelen

e debs äbinoms luvelatiko lefons anik fekudama maliti romik ko slafs nelijik; das kligapefanelš pälüyumoms e das pledels neläbik, kels pos bölüd laba alik äfeapanoms oksis, jimatelis e cilis oksa, ebinomsöx bevü möd.“ Valiks kods at slafena binoms läsevamo i adüpo fons slafena in Fikop. E jens at, o söls oba! ninkikü sam bal u tel menavitimama, blünoms blöfis penömöl, das Fikop sufom sukü nefäg lenpemetöl plo zivet; das tik, das Fikop ojuitom evelo noli e südlöfi Yulopa, binom kümälen; das Bülogal ädesänom nevelo, das Fikop dalovom-la oki ovü stad balbanena; das Bülogal efecödätom nedenuvokiko Fikopi binön nos, ka nulutöp slafis plo obs Yulopans libik e pezivik. Üf plisip at padälomöv tefü Fikop, so binoböv läbik nolön, kikod no ekanonöv i gebön omi tefü Nelij vönik e Nelij pezivik. Senätal romik sembal, meditöl plisipi nobasölas anik obsas e lüjonöl al balbans nelijik — kikod no ekanomöv plöfetön boledo leiko: „Net sibirnom, kel ofitälokom nevelo al zivet; pop sibirnom, kel pekodemom al nelib tenüpik; pop sibirnom, kel no labom kapäli zesüdik al lenlönön oki lekanis pöfüdik; pop sibirnom, kel paipedom me nam nata dishorit bida menik e kel pejafom al lölön slafis vola lemänik.“ No li-ekanonöv sagön vätefamo

atosi dö Nelij tiemik it, äs pasagos fa obs dö lödels Fikopa? Obs, o söls! edesevobobs obis sis tim lonedik se balbanen; efögetobs ti, das ebinobs vöno balbans; ninsumobs nu pladi, kel dälofom tatopi klatik ta dinäd alik, me kel Roman sembal ekaladomöv obis e me kel kaladobs nu Fikopi. Din bal defom jeno al lefulnön tatopi, al klinön obis de leblam at, das dunobs sägo jü adüp as balbans; ibo fövobs omi sägo nog to glet obsa e to pleid obsa kodü zivet obsik. Äbinobs vöno nepesevik netes tala, lüedäliks in südods, püliks in kapäl — sovemo, äs Fikopans neläbik binoms nutimo. Ab fegonodü ked lonedik de yels, me mostep nevifik, üpo nesiensik, evedobs liegik in fägs difik; pebönoobs plumafiko me givs Bülogala; no parivobs in ted; sikobs in lekans, pato in stud sapavi e nolügi; peninsiadobs in läbädams valik soga sifik: labobs püdi e libi; padugobs fa rel meilädik e benodik; pajelobs me lons nepaletik e gov nifälikün gita; lifobs öned govasit, keli nemobs it segü plak läbik obsa siti gudikün e sapikün, kel pedatikom evelo — sit, kel pamilagom nu fa vol lölik. Se läbädams valik at emutobsöv pasekikön tenüpo, if velat sembal sbinom-la in plisips, kelis mans cädik anik äcedoms nen zog as gebiks in fal Fikopa.

If plisips et ebinomsöv velätiks, obs it enelü mobsöv jüadüp in stad misaladigik et nenoluga, lüedäla e bapa, in kel büpals obsa ästadoms jeno. If nets votik efölomsöv plisipis at in kösit oksa ta obs; if nets votik egebomsöv ta Nelij stäbis, kelis senätals anik nisula obsa geboms nu tefü Fikop — yeltums efegolomsöv nen libam obsa de balbanen, e obs, juitöl nu läbädamis ziveta nelijik, lonas nelijik, liba nelijik — lovobsöx nemödo in südods, in nol e in feinam lödelis nepekulivöl jola de Guinea.

If senobs nu, das tanot laik me jäns nenoluga nimik ebinomöv neläbün, kel ekanomöv zidön obis; if loegobs dänöfo e gälüno tatopi bevü läbäd patik, keli juitobs, e misalöf lödelas vönik Nelija; if betikobs lejeko yami, kel etukumomöv obis, üf Nelij eibinomöv slafas malit netes pezivölum vola: — God viatomös, das olönedobs-la semlonedo Fikopi pudaluplane jekik öt, e das osekikobs-la liti nola, erivöli valikis topöfis votik tala, se däl betlidön jolis fikopik! Konfidob, das no ofövobs lonedumo tedi at, distuköl mostepi alik in fimän setenik et; das no ocedobs, das ogevobsöv beni tu gletik, dü cifobs Fikopanis al dinit binanas menik. Konfidob, das no oklödobs, das obinobsöv

tu givöfik, if ogivobs-la me dejafam slafatedi Fikopanes mögi ziveta, keli topöfs votik vola juitoms ya; das odälobs nu Fikope pöti, speli e lukilogami rivön läbädamis öt, juit kelas pädalom obes it in tim büfumik mödo me sedilam gönik fa Bülogal godik. If olobedobs vöge lisäla e bliga e osükälobs aneito kösite, peplogöl fa lisäl e blig; so ans de obs oloegoms tatopi maga et, de kel deflekobs nu jemo e pido logis obsa. Odalifobs, das ülödels Fikopa odunoms vobis püdik dustoda e jäfis teda ritik e gitomafik. Ologobs glofi bimas nolüga e sapava, kels in timag läbik latumik onidomsös in nid lefulik, e odalitomsös e obelifomsös klubü rel legik pünis fagikün fimäna nemaffik at. Täno, spelobs, sägo Fikop ojuitom fino in vendel delas omik, do latikumo, ka taladils votik, läbädamis et, kels pedonletoms tuliegiko in timag büfumik mödo su obs. Täno i Yulop, ekebestäböl lefulsami e plöbi Fikopa, ogetom mesedi vemik demü gudöf latik, üf gudöf kannon sagön, no neletön lonedikumo, das fimän at sätulokom-la daege, pemomoföl vifikumo mödo in topöfs läbikum.

Pitt William yunikum (1759—1806).

---

36. Pükedavöds e zitätams.

Pükedavöd binom cil plaka.
 Lenadön püki nulik binom vöbön lani telid.
 Begin alik binom fikulik.
 Veg al petidöf no binom süt regik.
 Nek pamotom as masel.
 Fözog binom tifel tima.
 Cöpams nevemik fäloms bimis gletikün.
 Tof laik ninvagom stoni.
 Lätik binom gudikum ka leno.
 Nol no binom bölad.
 Nol binom valüd.
 Nos binos nemögik tikäle vilöl.
 Tak binom gegol.
 Lieg no mekom läbik, koten mekom liegik.
 Saun lovom liegi.
 Liede gäl sukom.
 Lol nonik nen spins.
 Alikan deslopomös te de ok!
 Fenig pespälöl binom fenig pevöböl.
 Nem gudik völadom plu ka liegs.
 Jönik binom, kel dunom jöniko.
 Motöf völadom mödikosi, daduk mödikumosi.
 Vio mödik läns so mödik südods.
 Alikan monitom stafajevali oka.
 Üf man sembal falom, alikan tlidom su om.
 Jäf bugolomöz gälode!

Plu hitälikum pug binom, plu vifikum pafinom.
 Lad tempik odalöpom lenevelo lädi jönik.
 Balüdo valüd, täno git.
 Plidöf alik völadom votiki.
 Böset mödik demü nos.
 Pükön binom silef, nepükön binom golüd.
 Dogs vaulöl beitem siledo.
 Vatems takedik binoms dibik.
 Flen in misalöf binom flen velatik.
 Pleid biségolom fale.
 Viatam binom gudikum ka sanam.
 Lesun al bedi e lesun tän dese
 givos sauni, liegi, sapi, vö!
 Luglolans aidunoms nemödikünosi.
 Yufolöz it ole, täno God oyufom!
 Dut binom ston filosofik, kel ceinom metalis
 valik in golüd.
 Balogikel binom reg bevü bleinans.
 Südods e kuliv mekoms mani cädik.
 Sog lädas binom jul plüta.
 Jepolöd fenigi, e klonabs ojepoms it okis!
 If konfidol büfo blufol,
 opönitol büf deilol.
 Böb, pefulöl me mon foginik, binom böb vagik.
 Kel no lensumom konsäli, ote no ogevon yufi.
 Mon binom, vö! dünan gudik, abu masel lusölanik.
 Lib nepinik binom gudikum, ka slafen pinik.

Man snatik befulom bömeti oka.

No sagolöd valikosi, kelosi nolol; nu dunolöd valikosi, kelosi kanol; no klödob valikosi, kelosi lilol; no segivolöd valikosi, kelosi labol.

Gifön vati ini sean.

Dlefön kapi klufa.

Vol lölik binom tead.

Binolöd visedik äslik snek, e nen dob äslik pejin.

In dinäds monik lad no labom vögodi.

Popa vög binom Goda vög.

Finöl gudiko löl binom gudik.

---

37. Lenlåg.

In 1888 kilul 16id, pos lügazelöfs plo Limep
deutik Wilhelm I.

„Limep binom edeilöl!
Limep lifö! lifö!“
Limep gletik nu palügom!
Lüyubon Limepe!

Ä plins valik ä nets valik
lügoms ä gälokoms;
blöfs en bida alik lenu
de tat alik kômoms.

Deut labom pato lügi
levemüno lügi:
Wilhelm, Jafal, Mag baluga,
gleta in sep! vi! vi!

Danün, glestim oisukoms,
Limep! Ole, vö! vo!
Lemem Ola poläbädom!
Takedolös püdo!

Deut labom ab i gäli:
Friedrich binom Limep!
Löfäb neta binom sölel!
Sölel binom jamep!

Jamep binom püdaleplin:
jonom osi me vöds;

e duns oma binoms püdiks;
püdi obüdomöz!

Ä ted ä nol tän otovoms
kapi lanimiko;
e stad neta obinomöz
gudik, läbik vemo!

O „Fritz obsa“! löfobs Oli;
ab i labobs kudi:
Maläd Ola lades obsa
kodom, ag! leglifi.

Vipobs: saun gekömomös
sun, o Limep, Ole!
O God gudik! yufö! yufö!
O God gudik, yufö!

E binolös in tlonä nid
lonedo popa dek,
fam menade, o Plin gletik,
O Lemayed! — San, Reg!

Theuerner.

Ninalised.

	Seite
1. Nindugam (Söl Schleyer)	7
2. Foxaf e stor	9
3. Lein e mug	10
4. Foxaf e rab	10
5. Safalel pedibleköl	11
6. Sol e vien	12
7. Pol fikulik	13
8. Demag	13
9. Shakespeare e jireg Elisabeth	14
10. Söl Raleigh Walter	14
11. Locke John	15
12. Thomson e Quin	15
13. Leblam telik	17
14. Dokel Goldsmith	18
15. Feif	18
16. Dlinapet dokela Franklin	20
17. Washington	21
18. Fased rilänik	22
19. Friedrich gletal e mülan	22
20. Lekonil lefüdänik	23
21. Jin e bin	24

	Seite
22. Dö velat in musam	25
23. Valüd desina	30
24. Komedam maföfi in gälod	31
25. Kon tükänik	33
26. Gudikum ka diamins	34
27. Valüd misalada	38
28. Löf motik	46
29. Steifam yegi fümik	46
30. Kalad neljik e flentik	48
31. Späl tefü mon e tim	52
32. Dö lilädön	56
33. Begapenäd nedeta al löpof daduka	57
34. Byron al Göthe	59
35. Dö dejafam slafatedi	60
36. Pükedavöds e zitätams	70
37. Lenlög (Poedot)	73

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Druck und Verlag der M. Pössenbacher'schen Buchdruckerei
(Eigenthümer Carl Franz) München.

Franz Neubauer
Buchbinderei
Wien XVI.
Römbergasse 61/9